

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

X évfolyam.

FIUME, szerda 1913. június 4.

123. szám

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229).
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt) 400.

Felölös szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy hónapra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 5 hasábos petit sorja 60 fillér.

A világkonjunktura.

(M. Külk.) A gazdasági körök világ-szerte türelmetlenül várják, hogy a balkáni háboru után újból meginduljon a rendes kereskedelmi munka. De a javulás tünetei csak szörványosan jelentkeznek. Az angol bank már öt héttel ezelőtt adta meg a jelt a kamatláb leszállításával. Ezuttal azonban a többi európai jegybankok nem indultak a kolompós nyomába. Berlinben és Bécsben, ahol a pénzpiac legmagasabb várfokán álló örök már a múlt év elején érezték meg a közelgő vihart és siettek megadni a vészjelt, még most is érvényben van a magasfoku válság kamatlába és most már olyan iparágak is panaszkodnak hanyatló konjunkturáról, amelyek még ez év elején is rekordokat állítottak föl a termelésben és az eladásban.

A lezajlott háboru annyi meglepetést hozott eddig, amennyiszer fenyegette Európát a nemzetközi konflagráció veszedelme, az ismételt béketárgyalások annyi csalódást okoztak, hogy a kedélyek sehogyssem akarnak megnyugodni. A pesszimisták még mindig látják a világháboru rémét és aggályait az sem oszlatta szét, hogy a berlini fejedelmi esküvőn a két európai államesoport vezető uralkodói napokon át hangoztatták egymás előtt a béke fenntartására való el-

„A Tengerpart“ tárcája

Az óriás meg a tündér.

Messze a nagy hegyek között az erdő-ségben élt egy óriás. Akkor volt, hogy minden fenyőfa tetején keresztül nézett s mikor elindult valamire, hétmérföldes lábának csak három lépés volt a nagy rengeteg, melyet közönséges, halandó ember egy életen át sem volna képes bejárni.

Egyszer, amint ott állt az erdő szélén, a tő partján, az óriás egy icike-picike kis tündért pillantott meg. A leány a tő fölé hajolt és annyira elmerült a saját szépségének bámulásába, hogy az óriást csak akkor vette észre, mikor az illedelmesen ráköszönt:

— Szép jó estét, tündérkisasszony!

A tündér gögösen biccentett szőke fejével és rá sem nézett. Az óriást nagyon esnyának és nagyon otrombának találta. Ellenben lebontotta hosszú, szőke haját és beterítette vele karesu, finom kis alakját. Az óriásnak elakadt a lélekzete, sohasem látott még ilyen szőke hajsátort.

— Engedd meg, hogy megsimogassam a hajadat — fordult a tündérhez könyörögve. Az gunyosan, hidegen kacagott a szeme közé.

— Majd a te otromba kezdet tőröm az én aranyos hajamon! Menj dolgozra és ne untass a haszontalan fecsegéssel.

— Engedd meg, hogy a hajadat megsimogassam.

Most már rekedt volt az óriás hangja és

tökétségüket.

A törökök kiűzését egy évszázad óta előreláthatta mindenki, ennek a világtörténeti processzusnak a lefolyása már csak idő kérdése volt, de a Balkán-államok új elhelyezkedése, az európai török birodalom felosztásának módja sokkal szövevényesebb probléma az eddigienél. És ha ezt a problémát is most akarnák megoldani, akkor könnyen vetődhetik fel az ázsiai Törökország problémája, amelyben Európa legnagyobb hatalmai: Oroszország, Anglia, Németország és Franciaország közvetlenül vannak érdekelve.

Ilyen körülmények közt türelemmel kell bevárni az események fejlődését és bele kell törődnünk abba, hogy az üzleti világkonjunktura még jóideig változatlan marad.

Akik a fegyverszünetet megkötése után csak a hadviselő felek kimerültségét vették számításba és nem gondoltak az étkezés közben megjött szertelen mohóságukra — azok megkísérelték újra fölvenni a nagy üzleti tranzakciók fonálát. A nagy német ipari részvénytársaságok sorjában hirdették, hogy új részvényeket és kötvényeket fognak kibocsátani. Ezek az emissziók részben kudarcot vallottak; azok pedig, amelyek sikerültek, csak azt célozták, hogy azok a vállalatok visszafizethessék a függő kölcsönöket, melyeket a nagybankok a válság alatt nekik kelletlenül engedélyeztek, de most igen erélyesen visszakövetelnek. Új

a melle úgy zihált, mint a fújtató.

— Takarodjál! — kiáltá a tündér, mérgesen topantva lábával.

— A hajadat akarom!

Durván, brutálisan hangzott a kiáltás. A kis tündér már nem is felelhetett jóformán, észre sem vette, mi történt vele? Az óriás fölkapta karjára, aztán hazavitte palotájába, hogy mindig vele legyen és akkor simogathassa az aranyos haját, amikor neki tetszik.

Atündér — mit tehetett szegény — ott gubbasztott az óriás palotájában. Mióta itt kellett laknia, még otrombábbnak, még eselenebbnek, még utálatosabbnak látta az óriást. Gyűlölte hangját, lépését, mozdulát. Gyűlölte ha jó volt, gyűlölte, ha keményen szólt hozzá. Gyűlölte, mert élt, mert neki itt kellett vele laknia.

Igen, itt ebben a komor, sötét, óriási palotában, hol minden az ő kicsiségére, gyöngegségére emlékeztette. Mikor esténként eszébe jutott az ő édes anyjának, a tündérkirálynénak napsugarakból, rózsákból épült lugasa, sirva fakadt és olyan keservesen zokogott, hogy az óriás szíve mélyéből megsajnálta.

Mert az óriás alapjában véve nem volt rossz fiú, csak férfi volt és nem bírta elképzelni, hogy a kis tündérnek fájhat az, mi neki gyönyörűséget okoz. Őt boldoggá tette, ha a tündér aranyos haját simogatta, ha kék szemébe nézhetett és nem értette, semmiképpen sem értette, miért sir ilyenkor a tündér keservesen, szívszakadva, mikor ő olyan jól, olyan boldognak érzi magát.

befektetésekre, a termelési eszközök nagyarányú szaporítására ezek a vállalatok most nem gondolnak.

Igaz, hogy egy nagy állami kölcsönt a pénzpiacok ötszörösen tuljegyveztek. De ezt a kölcsönt Kina boesátotta ki, amely — távol áll a világpolitika mai tüzfészkeiktől.

Németországban a szénkartell a termelőképesség teljes kifejtését engedte meg a tagjainak és a nyersvaskartell is azt jelenti, hogy üzemei teljes mérvben vannak foglalkoztatva. De már a vasat feldolgozó iparágak a konjunktura érzékeny lanyhulásáról panaszkodnak, a belga vasipar pedig, mely legjobban van az exportra utalva, hónapok óta állandóan esökkenti a kiviteli árakat. Az elektrotechnikai ipar, mely Németországban a múlt évben 100 millió márka új tőkét vett igénybe üzemeinek a kibővítésére, a rendelések esökkenéséről panaszkodik, mert a városok most nemcsak nálunk, de még ott is nehezen tudnak kölcsönket kapni a tervezett nagy közmunkák céljaira.

Az osztrák vaskartell legújabb havi kimutatásai átlag 30 százalékos forgalmi esökkenésről tanakodnak, amit az okoz, hogy a pénzsűke miatt az építkezési tevékenység teljesen pang és a nagy hadügyi költségek miatt, melyek igen nagy mérvben vették igénybe az osztrák és a magyar kincstárt, az államvasuti beruházásokra már engedélyezett hiteleket. Ausztriában is resztringálni kellett, úgy mint nálunk.

Az óriás, mint már mondtuk, nem volt rossz ember, mindent megtett volna a tündér kedvéért, egy dolgon kívül. A tündért pedig éppen ez az egy dolog tette volna boldoggá, mit az óriás semmi szín alatt nem akart teljesíteni, az, hogy visszamehessen anyja házába, a rózsákból és napsugarakból épített lugasba.

Mikor az óriás látta, hogy a tündér egyre sorvad, egyre fogy mellette, elhatározta, hogy fölkeresi az erdő böles, öreg remetéjét, aki már száz esztendeje lakott egy barlangban, soha onnét ki nem mozdult, de azért mindent tudott, ami a földön, a föld alatt és fölött történik.

— Jó tanácsodért jöttem — kezdte az óriás — felelsz-e a kérdésemre?

— Felelek, de csak arra szabad felelnem, amit kérdezesz.

— A feleségem nagyon szerencsétlen mellettem.

— Iparkodjál megvigasztalni.

— Hiszen egyebet sem teszek, de hiába minden. Folyton sir, jajveszékkel, a kezét tördeli, az édesanyját, meg a tündérországot emlegeti. Mi lenne velem, ha haza ereszteném látogatóba?

— Ha egy év leforgása előtt kiszabadul házadból akár az engedelmekkel, akár anélkül, sohasem látod többé. Egy év múlva mehet, ahová akar, mindig visszahozhatod, ha kedved tartja. De egy évig vigyázz rá, mint a két szemedre.

— Egy év — sóhajtott az óriás — hiszen még csak két hete vagyunk együtt és már annyit sirt, hogy az egész asszony nem

Az európai gazdasági élet képében ezen sok homályos pont mellett van egy világos, derűs rész is. És a nevezetes az, hogy ez a derűs szép Oroszországot foglalja magában amelynek ép úgy kellett fegyverkeznie és háborútól tartania, mint nekünk.

Kokoveev orosz pénzügyminiszter a дума minapi ülésében több mint egy órási beszédében esetelte az orosz birodalmi pénzügyi és gazdasági helyzetét, még pedig a legragyogóbb színekben. Elmondotta, hogy öt év óta az orosz birodalom 577 millió rubellel növelte a kiadásait, de ennek megfelelően emelkedtek a bevételei is, hogy öt év alatt a tényleges bevételek 751 millió rubellel haladták túl az előirányzatokat és a korábbi kölcsönökből fennmaradt hitelekkel együtt ezek a bevételi többletek 1545 millió rubelre rugó rendkívüli kiadások fedezését tették lehetővé. És Kokoveev végül kijelentette azt is, hogy Oroszország aranykészlete meghaladja a két milliárd rubelt.

Nagyon érthető, ha az orosz pénzügyminiszter ezekkel a fényes eredményekkel öntetlen dicsekedett a дума előtt. Külpolitikai cél is lebeghetett a szeme előtt. Talán azt akarta velünk megértetni, hogy amíg nálunk a készülség terhei alatt, melyek csak 267 millióra rugtak, már is összeropant a közgazdasági élet, addig Oroszország könnyű lélekkel nézhet a béke, de — a háboru elé is.

Nyugodt elszántsággal néznék az események elé, ha össze nem szorulna a lelkünk attól a gondolattól, hogy a mai nagy világhelyzet közepette, melyek kiszámíthatatlan események felé sodorhatja Magyarországot, a magyar parlament és a magyar közélet oly sivár, vigasztalan képet mutat és a jelek arra mutatnak, hogy a belpolitikai kibontakozástól ma még igen messze vagyunk. Multunkban nincs öröm, jövőnkben nincs remény.

—o—

Mindennemü írásmunkák (fogalmazás, másolás, címírás, stb.) otthoni elvégzését lelkiismeretes gyors és esinos kivitelben vállalom. Cím e lap kiadóhivatalában.

egyéb egy nagy ragyogó könnyeseppnél.

— A remete vállat vont:

— Van még kérdezni valód?

— Nincs — felelt az óriás busan lógatva fejét — hiszen látom, hogy te sem tudsz a bajomon segíteni.

De azért magában erősen föltette, hogy megvigasztalja asszonyát. Kiment az erdő szélére, mert tudta, hogy még az este egy nagy karaván fog arra vonulni. A királyleány megy férjhez, annak viszik a tenger sok menyasszonyi ajándékot, a rengeteg gyöngyöt, gyémántot, aranyat, selymet. Az óriás bevárta a karavánt, aztán elkiáltotta magát:

— Ide azzal a sok drágasággal!

Az emberek zórtfotottak, az óriás pedig összeszedte a tenger sok drága holmit és mosolyogva nyitott be a tündér szobájába.

— Nézd csak angyalom, mit hoztam neked? Olyan gyöngyöt, amely majdnem úgy fénylik, mint a te gyönyörű szemed. Selymet, mely éppen illik rózsás arcodhoz, arany hajadhoz, aranyat, ezüstöt, gyémántot, nézd drágám, ez mind a tied...

Oda rakta az asszony lába elé a sok drágaságot, a tündér azonban elfordította arcát és sűrű könny hullt alá szeméből.

Az óriás haragosan ment ki a szobájából és mint ilyenkor minden férj szokta, ő is becsapta az ajtót.

De másnap ismét azon törte a fejét, vajjon mivel okozhatna örömet feleségének és elment a manók királyához s megkérte, kölcsönözze neki kis törpéit. A kis törpék aztán mulatságos táncot jártak a szép asszony kö-

Ujdonságok.

—o—

ELPUSZTULT TUZHELYEK.

Nem tudom, önök is érezték-e azt a vigasztaló reménykedéssel teljes örömet, mikor az első ujsághireket olvasták a hónapok óta fegyverben álló hadsereg leszereléséről. Nekem az az érzésem támadt hogy a szolidaritás nagy modern társadalomnak ünnepe van. Ezer meg ezer dolgozó kész fiatal kar szabadult fel, ezer meg ezer munkásember indul el a műhelyek felé, a mezőre, az árván hagyott szerzők felé. Apák, fiuk, szerető férjek mennek vissza az elhagyott fészekbe, a hónapok óta nyomorban tengődő családokhoz. Hogy várják az apró sápadt gyermekek, öreg sinylódó anyák és fiatal hitvesek ezeket a férfiakat, hiszen az élet, a munka, a friss vér, a kenyér és az öröm tér velük vissza ebbe a szerencsétlen országba.

És mégis valami megdöbbenő szomorúság csapott meg, amikor lattam a komoran elborult arccal baktató rezervistákat. Mintha egy vesztett csata menekültjei térnének haza. Seholy a szabadulás öröme, csupa gond és aggodalom a megviselt, fáradt arcokon.

Megszólítottam egy vén csontot:

— No most már nem lesz háboru, vigyan megünnel haza, ugy-e, koma?

— Nincs ebben köszönet, uram, inkább haza se mennék.

Furesa keserű szó, de mindenütt sejtek és kérdezni se nagyon merem, csak úgy esendesen: ugyan miért?

— Bár inkább ott vesztünk volna, hiszen oda van minden — felelt szomorúan az angyalbórból kivedlett öreg tartalékos. — Hat hónapja, hogy elmentem s azóta otthon elpusztult minden. Az asszony eladta még az ekémet is, hogy legyen kenyér. Az egyik gyerek belehalt a nyomorúságba, a másik beteg, még szerzőm sincs, mihez kezdek és most?

— No, no, nem szabad egy férfi embernek így beszélni. — próbálok vigasz-

rul, de annak ajkára egyetlen mosoly sem repült.

Az óriás elment a madarak királyához és elkérte tőle a fülemüléket. Estenden ott énekeltek az asszony ablaka alatt, a kis tündér azonban bebújt egy sarokba, maga elé bámult, mintha nem is hallaná a madarak énekét.

Az óriás kétségbeesetten bolyongott az erdőn, végső kétségbeesésében jutott eszébe, hogy még egyszer fölkeresi a remetét.

— A feleségem sir, sorvad, betegeskedik.

— Ezt már hallottam a multkor. Mit akarsz tőlem?

— Tanácsodat.

— Mondtam már, hogy én csak arra felelhetek, amit kérdezesz.

— De mit kérdezzek? Meg akarom vigasztalni a feleségemet. Azt akarom, hogy szeressen, hogy szívesen maradjon nálam és jól érezze magát mellettem. Elhalmoztam gyémánttal, arannyal, selyemmel, mulatsággal. Mit tehetek még? Lehozom a Göncöl-szekerét, vagy fölgyujtsam az erdő négy sarkát? Szólj, mit tegyek, hogy a tündér hozzám szokjék és jól érezze magát mellettem?

— No, végre most okosan kérdeztél és felelhetek rá. Nem szükséges a Göncöl-szekerét lehozni, sem az erdő négy sarkát felgyujtani. Eredj be ma este a városba, menj be egy játékszertbe, végy a feleségednek babát, add oda neki és minden jó lesz.

— Ez az ember esufot üzött belőlem — gondolta az óriás dühösen és elkeseredésében

talni szegényt, de megszólal a kenyeres pajtása:

— Bizony pedig ilyenformán vagyunk, uram. Az én asszonyom meg nem bírta a nyomorúságot s már három hónapja összeadta magát egy másik emberrel, aki dolgozhatott és kenyeret adott neki.

És így beszél valamennyi, az egyiknek a szerszámja, kis berendezése, másiknak a gyereke, az asszonya pusztult el, míg a gazda fegyverben állt. Csupa rom és feldult család, megmérgezett élet maradt ezután a vértelen háboru után.

Mikor elmentek, valamennyien egy-egy kis családot hagytak otthon. Emberek voltak, akik tudták, hogy miért dolgoznak, verejtékeznek egy életen át, mert este otthon várta őket a gyerek, az asszony s ma elborult, megmérgezett lélekkel céltalanul mennek az eltiprott kis családjuk után.

Iszonyatos gyász ez. Milyen lehet egy ország a véres, igazi háboru után, ha ez a vértelen őrtállás, az ezermilliósi terheken kívül, ennyi örömet, fiatal életkedvet, békét és harmóniát temetett maga alá. A szabadulás órája ezért oly esendes s ezért ballagnak olyan némán és aggodalmasan hazafelé a szabadult katonák, mintha a saját temetésükön vinnék a keresztet.

d. á.

—o—

— **Eljegyzés.** Derndich Román, a torpedógyár főkönyvelője eljegyezte Brandenstein Josefa bárónőt Fiumében.

— **A Növédő-Egyesület kerti ünnepsége.** A Növédő-Egyesület vasárnapi kerti ünnepségén lefolyt tombola nyerő számait tegnapi lapunkban — helyszüke miatt — csak részben közölhattük. A többi itt adjuk

380	1145	1184	2022	2273	2287	2291	2293	
2296	2298	2300	2301	2315	1219	2321	2322	2324
2326	2328	2329	2330	2331	2345	2346	2347	2355
2356	2360	2371	2372	2377	2390	2393	2395	2396
2401	2406	2425	2428	2437	2445	2461	2464	2476
2480	2494	2503	2505	2509	2521	2523	2526	2530
2531	2532	2534	2543	2546	2551	2554	2555	2556
2558	2565	2566	2568	2569	2571	2578	2589	2598
2599	2602	2613	2623	2627	2663	2665	2666	2668
2675	2677	2691	2697	2705	2710	2715	2716	2719
2727	2730	2753	2774	2776	2777	2778	2784	2788
2789	2790	2791	2797	2802	2803	2807	2810	2811
2827	2830	2842	2843	2844	2846	2850	2852	2856

főlemelte öklét, hogy lesujtsa a remetét, aki nem átalott az ő fájdalomával gúnyt üzni. De az öreg már eltűnt és az óriás maga állt a barlang szájánál.

— Ostobaság — dörmögte magában — én, aki királyleánynak szánt drágaságokat vittem elébe, én, aki törpékkel táncoltattam, fülemülékkel énekeltettem neki és láttam, hogy még mélyebb szomorúság borul az arcára, én vegek neki egy ostoba vigyorgó babut, amilyent minden üzletben árulnak?

Erősen föltette, hogy nem engedi magát bolondítani, de amint az asszony könnyes szemébe nézett, egyszerre erre gondolt: hát-ha? ... A szive viharosan vert a gondolatra, hogy hát-ha a kis tündér egyszer meg valaha szeretettel nézne rá és nem könnyben uszó szemmel.

Estefelé ott volt a városban és bement az első üzletbe. Nem igen értett a bábukhoz s a kereskedő, látván, hogy járatlan emberrel van dolga, a legesunyább, legidétlenebb babut varrta nyakába. Az óriás zsebre dugta, hazavitte, de utközben kissé benyomódott az orra. Mikor az óriás kibontotta a csomagot, ijedten vette észre, hogy a babának belaposott, esuf, pizse orra van s félfélen nyujtotta át a tündérnek.

A tündér egy pillanatig mereven nézett a kis jószágára, aztán elsikoltotta magát. Ezt a hangot az ura eddig nem hallotta tőle, a boldogság égretörő sikolya volt. Magához szorította a babát és reszketve, lázasan mondotta:

— Te édes... te drága...

Az óriás arca is földerült, bár jól tudta,

2858 2859 2870 2871 2877 2883 2893 2897 2903
 2912 2914 2918 2919 2932 2938 2940 2941 2944
 2952 2961 2967 2977 2979 2984 3008 3009 3013
 3024 3037 3039 3052 3064 3067 3071 3076 3102
 3103 3108 3119 3134 3136 3159 3163 3166 3175
 3177 3186 3190 3193 3195 3204 3207 3209 3223
 3225 3229 3243 3253 3267 3272 3279 3301 3304
 3305 3320 3328 3330 3335 3339 3342
 3348 3351 3352 3370 3378 3384 3386 3396 3397
 3402 3410 3412 3432 3456 3458 3459 3466 3483
 3485 3486 3487 3491 3497 3504 3509 3513 3524
 3525 3527 3536 3555 3565 3567 3575 3583 3588
 3591 3592 3596 3608 3611 3619 3623 3634 3661
 3665 3674 3684 3687 3691 3709 3716 3724 3735
 3739 3741 3746 3747 3757 3765 3791 3793 3794
 3810 3828 3830 3838 3839 3854 3857 3876 3882
 3895 3901 3914 3915 3921 3925 3929 3937 3939
 3940 3954 3960 3967 3981 3984 3985 3986 3999.

— **A József kir. herceg Szanatórium Egyesület** fiomei fiókja kieszközölte városunk egy szegény tüdőbetegének az egyesületi központ gyulai szanatóriumában való ingyenes felvételét. Egy másik beteg felvétele folyamatban van. Fiume közönségének figyelmét ez alkalommal újból felhívjuk eme közhasznú humanitárus intézmény támogatására. Egyben arar is kéri a helybeli vezetés a választmányi tagokat, hogy a náluk levő gyűjtőveket aláírásaikkal együtt haladéktalanul visszaszolgáltassák szíveskedjenek, miután a gyűjtés be van fejezve.

— **Tifusz egy Lloyd-hajón.** Triesztből jelentik: A Fiuméből ide érkező „Vorwaerts” Lloyd-hajón az orvos 16 tifuszos beteget konstataált. Dannecker kapitány a hajót szigorúan izolálta. A betegeket egy elkülönített pavillonba szállították. — A Vorwaerts május 12-én Valonából 1000 török katonát szállított Konstantinápolyba, ahonnan 25-én tért vissza Triesztbe. Másnap egy mairóz beteget jelentett és az orvos tifuszt konstataált. A hajót akkor fertőtlenítették, de — úgy látszik — nem a legjobban, mert most egyszerre 16 megbetegedés történt. Az esetről értesítették a fiomei tengerészeti hatóságot, amely a maga körében meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

— **Elhunyt riporter.** Hosszas betegeskedés után ma éjjel elhunyt Fiumében Caldart Coriolán, a Voce del Popolo volt riportere. Caldart Coriolán Triesztben kezdte pályáját, azután Fiuméba jött s itt tizenhét évén keresztül riporterkedett. Mindenütt szerették a szerény modoru, őszinte és be-

hogy ezek a címek nem neki szólnak, de megsejtette, hogy ezental reá is jobb napok fognak virradni. És csakugyan, a tündér ugyan egy darabig rá sem nézett, mert a babával volt elfoglalva, de aztán végre is oda fordult az óriáshoz:

— Köszönöm, hogy elhozta nekem, köszönöm, hogy ilyen jó vagy hozzám.

Az óriás vigan dörzsölte nagy kezét. — Édes kienesem, ha tudtam volna, hogy ekkora örömed lesz benne, jobbat, szebbet választottam volna.

— Szebbet? — kérdezte a kis tündér tágra nyitva nagy szemét, — hát van ennél szebb a világon?

— Az orra egy kicsit szétnyomódott a zsebemben, — védekezett az óriás.

— De hogy mondhasz ilyet, — csattant föl most már haragosan az asszony, — hát van szemed, hiszen az orra a legszebb rajta.

Az óriás behuzta a fejét és hallgatott. A tündér most megint a kis babához fordult és addig magasztalta az óriásnak, míg az maga is hinni kezdte, hogy ilyen szép és okos baba nincs több a világon.

Most már gyorsan repült az esztendő és a boldog óriás azt sem tudta, hova legyen jökevében. Az utolsó estén aztán észébe jutott, hogy nagylelkű lesz és haza viszi feleségét Tündérországba, hadd lássa meg régi otthonát, édes anyját, testvéreit, hiszen aztán ugyanis az övé marad örökre...

— Feleség, — mondta a tündérnek, — holnap elmegyünk az édes anyádhoz látogatába.

Az asszony éppen a babát altatta és úgy felelt:

kés természetű embert, akit Coriolán néven csaknem az egész város ismert. Néhány év óta betegeskedett s egy évvel ezelőtt megoperálták. Egy ideig jól érezte magát, de nemsokára visszaesett betegségébe. Annyira munkaszerető, kötelességtudó ember volt hogy mindig könyvekre fakadt, amikor betegsége miatt el kellett maradnia a munkától. Ée betegen is, ha csak lábai bírták, elment dolgozni. Halála városszerte nagy részvétet keltett.

— **A Fiumei Gyorsíró Egyesület** május 31-én tartott rendes választmányi ülésén elhatározta, hogy magyar, olasz, német nyelvű gyorsírási tanfolyamainak nyilvános vizsgáit f. hó 8-án, vasárnap délelőtti 10 óra körül tartja meg. A vizsga nyilvános, azon vendégeket is szívesen látnak. Itt említjük meg, hogy Kovács Tódor okl. gyorsíró-tanárt, aki a Firenzében tartott olaszországi gyorsíró kongresszuson a budapesti nemzetközi gyorsíró kongresszus hivatalos kiküldöttje volt, mint a magyar gyorsírók képviselőjét, igen lekötelező szeretettel fogadták. A magyar gyorsírók meghívását a legnagyobb örömmel fogadták és sokan megígérték, hogy a mi gyorsírói ünnepélyünkre és a kongresszusra el fognak jönni.

— **Kinek jár a fehér teríték?** (Panaszos levél) Tekintetes Szerkesztő ur! A Centrál kávéház előtt néhány asztalt fehér terítéssel látnak el és ezt a részt elnevezik az Európa étterem folytatásának. Eddig úgy tudtam, hogy étterembe nem muszáj emi is. Vanak éttermek, ahol a vendég megiszik egy-két pohár sört, aztán tovább megy. Még sohasem láttam, hogy e miatt elvették volna a fehér terítőt. A Centrálban nem így van. Rossbacher urnál nincs becsülete annak a vendégnek, aki félti a gyomrát és máshol vacsorázik. En pld. otthon vacsoráztam tegnap, aztán az étteremmel előléptetett kávéházban akartam egy pohár sört inni. A pincér, mikor a sört hozta, ezt kérdezte:

— Parancsol vacsorát is?

— Köszönöm, nem kérek — feleltem udvarián, mire a pincér szó nélkül lekapta előlem a fehér terítéket, és a pohár sört odatette a csupasz pléh-asztalra. Mit tehettem? A sört kifizettem, ott hagytam és elmentem — azzal a szomorú tudattal, hogy Rossbacher urnál kevés becsülete van annak, aki nem eszi a rossz kosztot is. Annak nem jár fehér teríték. Polgártársaim tanulhatnának az én esetemből. Ne menjenek sörözni a Centrálba, mert a pincér leveszi a terítéket, bár az ár ugyanaz. Tisztelettel K.

— Az ám, szegény jó mama, de rég nem láttam.

— No, holnap majd meglátod.

— Nem lehet, — rázta fejét a tündér, a babát nem hagyhatjuk itthon.

— Hát vigyük a babát is.

— Hogyis ne, ilyen csunya időben, meg aztán foga is most jön az aranyosnak.

Az óriás elgondolkodott:

— Hát most mi lesz?

— Tudod mit, — felelt a tündér, — ered te magad. Aztán mondd meg a mamának, hogy csókoltatom és ha lehet, majd én is elmegyek.

Az óriás egy kicsit szabadkozott, hogy így, meg úgy, talán még sem illik, de az asszony türelmetlenül vágott közbe:

— Ej, ha elengedlek, hát mehatsz. Itt a kapukules. Csak, ha hazajössz, lassan járj, nehogy a babát fölébreszd.

Az óriás kezébe vette a kapukulesot, megcsókolta feleségét, meg a kis babát, aztán elindult Tündérorság felé. Mikor kiért a házból, nagyot nyújtózott. Az igazat megvallva, örült, hogy egy kicsit elszabadulhat hazulról, mert a baba mostanában nagyon nyűgös volt. Aztán meg — a férji becsületén ezért csorba ne essék, — a vidám mulatozásnak sohasem volt ellensége. A manók királyától, aki nagy kujon volt valaha, hallotta, hogy Tündérországból van egy pár hely, hol kitünően lehet mulatni s az óriás elhatározta, hogy ő bizony rövidre fogja felséges anyósánál a látogatást aztán tüstént fölkeresi azokat a helyeket, hol a manók királya oly fölségesen mulatott valaha, fiatal korában.

Dánielné-Lengyel Laura.

— **Változás a haditengerészeti akadémia vezetésében.** Wickerhauser Viktor sorhajókapitányt, a fiomei haditengerészeti akadémia helyettes parancsnokát a király felmentette állásától és helyébe Buchmayer Vilmos fregatkapitányt nevezte ki. Wickerhauser már hónapok óta nem teljesített szolgálatot az akadémián, mert a flottának hadi létszámra emelésével kapcsolatban a dalmáciai vizeken horgonyzó hajórajhoz vezényelték és ott jelentős szerepe volt a flotta vezérkarában. Wickerhausert, aki ma utazott el Fiuméből, itt nagyon szerették egy a társaságban, mint az akadémián, amelynek tanárai és növendékei nagyon sajnálják távozását. A sorhajókapitány ezental Pólába fog szolgálatot teljesíteni.

— **Szirány Jenő távozása.** Már hetek óta köztudomásúvá vált, hogy Szirány Jenő, a Fiumei Kereskedelmi Bank kiváló igazgatóhelyettese városunkból távozik, hogy a balkáni háboru befejeztével a Magyar Bank szófnai vállalatának élére álljon. Szirányi Jenő távozása élénk sajnálkozást keltett városunkban mindenütt, ahol a ritka nemes egyéni tulajdonságokkal és széles üzleti látókörrrel bíró igazgatót ismerik. Az iránta megnyilvánuló szeretetnek legjobb bizonyítéka, hogy saját alárendelt tisztviselői, kik valószínűleg rajongtak érte, egytől-egyig mélyen fájlalják, hogy ezt az érdekeikért mindig sikra szálló kiváló főnöküket elvesztik. E ragaszkodás ma délelőtti megható ünnepélyben nyilvánult meg. A tisztviselői kar Székely és Ámon igazgatók és Erős elővezető jelenlétében egy az összes tisztviselők és tisztviselőnök arcképeivel ellátott remek díszalbumot nyújtott át Szirány Jenőnek. Gerő Andor, a levelezési osztály főnökének szavaira Szirány igazgató mélyen meghatva válaszolt, megígérve, hogy a kartársi és baráti köteleket a távolban is ápolni fogja.

Szirány Jenő valószínűleg szombaton a hét végén hagyja el városunkat. Reméljük, hogy nem mindenkorra!

— **A fiomei rizshántoló.** Vasárnapi számunkban azt írtuk, hogy a Fiumei Rizshántoló- és Rizskeményítőgyár tulajdosa a Hungária malom részvényein és így ottani érdekeltisége megszűnt. A gyár vezetősége most azt közli velünk, hogy a részvényeknek csak egy részét adta el, míg a többséget a Hitelbankkal együtt még mindig a kezében tartja.

— **A kikötőből.** Jun. 3. Érkezett: Athos német gőzös Hamburgból, 2472 bál parafával, 40 tonna aszfalttal, 20 tonna kávéval, 30 tonna olajjal és 40 tonna vegyes áruval; Jókai magyar gőzös Triesztből, üresen; Concordia olasz gőzös Arsából, üresen; Báro Kemény magyar gőzös Santosból, üresen; Adria magyar gőzös Triesztből, üresen; Galicia osztrák gőzös Konstantinápolyból 1000 bál dohánnyal.

Indult: Báthory magyar gőzös Glasgowba, 850 tonna cukorral, 280 tonna fával, 120 tonna liszttel és 20 tonna ásványvízzel.

— **Megunta az életét.** A rendőrségen tegnap Kralics János iparossegéd bejelentette, hogy Malvis Mária 20 éves leány, aki nála albérletben lakott, tegnapelőtt reggel elment hazulról s több nem tért vissza. Szobájában levelet találtak, amelyben megírja, hogy megunta az életét s öngyilkossá lett. A leány állítólag szerelmés volt egy fiatal emberbe, aki a fiomei temetőben nemrég agyonlőtte magát.

— **Corso mozi.** Ma esti új műsor: A hattyuk. — Akrobata mutatványok. — Szét foszlott ábránd, Pathé-színjáték. — Tartufini hajfonata.

— Egy baleset halálos következménye. Leesei József 56 éves vasutas vasárnap éjjel ittasan tartott a via Valscurignén levő lakása felé. Utközben leült az utca szélén levő alacsony falra s elaludt. Alvás közben Leesei egy mozdulatot tett, úgy hogy leesett a falról az alatt levő négy-öt méternyi mélységbe. Reggel találták meg és beszállították a kórházba, ahol agyrázkódást és súlyos belső sérüléseket konstáltak az orvosok. A szerencsétlen ember ma éjjel behalt sérüléseibe.

— Férj uram fogai. Miskulin Anna mosónő tegnap éjjel összezördült ittasan hazatérő férjével, aki annyira dühös lett, hogy többször beharapott az asszony arcába és balkarjába. A mosónő a kórházba sietett, ahol bekötötték sérüléseit, aztán feljelentést tett a susáki esendőségen a férje ellen.

— Revolverisztogatás közben. Dernevies Antal 48 éves munkás tegnap revolvert tisztogatta. A revolver véletlenül elsült s a golyó Dernevies bal tenyerébe furódott. A kórházban első segélyben részesült, aztán hazatért.

— A tetőromboló. A közeli horvát községek földműveseinek valóságos réme egy Kruzics Román nevű gonosztevő, aki úgy szokott betörni, hogy áttöri a tetőt és a padláson fosztogat. Legutóbb két ilyen betörést követett el. Mint Zágrábról jelentik, a tetőromboló betörőt ott elfogták. Ogulinba viszik, mert ott fognak itélkezni felette.

x Uj fogtechnikus. Novák Rezső fogtechnikus műtermet nyitott a Corso 42. sz. alatt levő Mattiassi házban. Legújabb amerikai rendszerű munka. Modern higiénia.

x Magyar ház a Lidón. A 20 szobás Guttmann-penzió Lido Via Lazzaro Mocenigo 10. Velence s a Lido egyetlen magyar háza. Penzió 12—13 lira. Magyar konyha s személyzet.

— Berlin-szálloda Budapesten. A főváros élete újból egy látványossággal lett gazdagabb. A Révay-utca 10. sz. a megnyílt a 140 díszesen berendezett szobából álló Berlin-szálló, melynek vezetését Winkler Ottó, az abbaziai Lederer-penzió volt igazgatója, a Royal nagyszálló volt titkára, a berlini Hotel Monopol volt igazgatója vette át, ami egymagában garancia a szálló előkelő szakszerű vezetésére.

██
Ekszer - arany - és chinaezüst - áruk
Steiner Ferencz

Fiume, CORSO 35.
Telefon szám 206.

dús választásban szigorú szolid kiszolgálás mellett kaphatók

██

Mindenkinek kedves
Ajándék
FIUME, kikötővárosból
„1 zsák kávé“
(en miniature) legfinomabb pörkölt kávéval töltve.
Kapható -3 minőségben -
G. STOCHEL csemegüzletében.

Brilláns bros,

zöld kővel a fiumei molón elveszett. A megtaláló nagy jutalomban részesül Villa Zimmermann Abbazia.

A „TENGERPART“ telefon sz. 229.

Telefon — Távirat.

—o—

DÉSYT felmentették.

BUDAPEST, jun. 3. Déli 1 óra óta tüzen ég a főváros lakossága. A bíróság felmentette Désy Zoltánt, erről beszélnek mindenütt, tüntető, tomboló tömeg járja az utcákat, harsogva zugják:

— Éljen Désy Zoltán!

— Abcug panamista Lukács! Csirkefogó örmény! Tolvaj banda! Éljen az igazság!

A tüntetők nyomában ott a rendőrség, de senkit nem bántanak.

A hangulat már délelőtt izzó volt. A törvényszéki épület előtt óriási tömeg gyűlt össze, melyben képviselve volt a politikai, diplomáciai, kereskedelmi és pénzügyi világ. A képviselőházat korán bezárták, mert mindenki az ítélethirdetésre sietett. A rendre Beniczky felügyelő vezetésével egy szakasz rendőr vigyáz, a környékbeli összes telefonokat lefoglalták. A tömeg percről-percre nőtt, 1 órára pedig már tizezernyi tömeg lepte el az Alkotmány utcát.

Végre 1 órakor megjelent a bíróság a teremben. Baloghy elnök feláll, halotti esendő támad, mikor beszélni kezd:

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN! A BUDAPESTI KIR. TÖRVÉNYSZÉK MINT BÜNTETŐ BÍRÓSÁG — NYILVÁNOS RÁGALMAZÁS VÉTSEGÉVEL VÁDOLT DÉSY ZOLTÁN BÜNYGÉBEN A KÖVETKEZŐLEG ITÉLT:

A BÍRÓSÁG DÉSY ZOLTÁNT AZ ELLENE EMELT VÁD ÉS KÖVETKEZMÉNYEI ALÓL FELMENTI ÉS A FELMERÜLT KÖLTSEGEKBEN AZ ÁLLAMKINCSTART ELMARASZTALJA.

Tovább nem folytathatta Baloghy. Ebben a pillanatban örült erővel tört ki a lelkesedés. Taps, éljen kendőlobogtatás, lábdobogás zaja nyelte el az elnök szavait. Baloghy folyton esengetett, de ez mit sem használt. A terem közönsége, előkelő politikusok, oda rohantak Désyhez, a kezét szorongatták, ölelték-csókolták. Désy arcán végig perogtak a könnyek. Tőle Vázsonyi Vilmoshoz tódultak és őt ünnepezték.

Baloghy próbálta az indokolást felolvasni. Nem lehetett. A zivaj egy pillanatra sem szünetelt. Ekkor rendőrök jöttek a terembe, akik kezdték a közönséget kiszorítani. A nagy zajból is kihalltszik egy-egy kiáltás:

— Éljen Désy! Éljen Vázsonyi!

— Le a gazember panamistával! Most kitorpte a nyakát! Többet nem fog lopni!

Végre háromnegyed kettőkor csend lett és Baloghy belekezdett az ítélet indokolásába, melynek lényege az, hogy Désy BEBIZONYÍTOTTA VÁDJAIT.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jun. 3. Fél tizenegykor nyitotta meg Tisza István az ülést. Jelentést tett Lukács László és Mayer Ödön összeférhetetlenségi ügyeiről és hogy ezekben az ügyekben június 11-én déli fél 1 órakor fogja a zsűrit kisorsolni. Jelentette, hogy az új házszabályokba nyomdahiba esuszott be, tehát újra kell kinyomatni.

Ezután harmadik olvasásban is elfogadták a tegnap beterjesztett törvényjavaslatot.

kat, majd Baloghy Jenő indokolta a választások tisztaságát védő törvényjavaslatot.

Ezzel az ülés véget ért.

Tüntetésre készülnek Budapesten.

BUDAPEST, jun. 3. Budapest munkásai óriási tüntetésre készül. A Népszava mai száma felhívást közöl a ma este tartandó népgyűlésre, amelyen megvitatják a holnapi tüntetés részleteit. A mai felhívás azt is közli, hogy holnap délelőtt nagy tüntető felvonulást terveznek a parlament elé. Dr. Boda Dezső főkapitány ma délelőtt Lukácsesal és Tiszával arról tanácskozott, hogy milyen intézkedéseket tegyenek a tüntetés elfojtására. Minthogy nagyon szenvedélyes tüntetések várhatók, a főkapitány a katonai készenlét kirendelését is kérni fogja.

Az ellenzék a képviselőházban.

BUDAPEST, jun. 3. A szövetkezett ellenzék vezérő bizottsága elhatározta, hogy holnap az egész ellenzék bevonul a képviselőházba.

—o—

Elnapoló sajtópör.

BUDAPEST, jun. 3. Dr. Pályi Ede, a Budapesti Napló szerkesztője Justh Gyulát egy cikksorozatban hazaárulónak nevezte. Justh sajtópert indított Pályi ellen és a per tárgyalását mára tűzte ki a bíróság. Minthogy Pályi Ede vádolt orvosi bizonyítvánnyal igazolta, hogy beteg, Mikovics Lajos elnök a tárgyalást elnapolta.

—o—

A holnapi ülés.

BUDAPEST, jun. 3. Mint hírlik, a Ház holnapi ülésén az ellenzék teljes számban megjelenik és mindenki esendesen elfoglalja a helyét. Kis idő múlva bejön a terembe Désy Zoltán, akinek az ellenzék viharos óvációt akar rendezni. Ha Tisza e miatt a parlamenti őrséget léptetné akcióba, az ellenzék — ünnepies tiltakozás után — elhagyja a termet. A kormánynak az a terve, hogy a függőben levő javaslatokat holnap sietve elfogadtatja és az őszig elnapolja a Házat.

—o—

A nyirbátori választás.

NYIRBÁTOR, jun. 3. A választás Hrabovszky Guido ellenzéki győzelmével végződött, akit 200 szótöbbséggel választottak meg a munkapárti Kállay Miklóssal szemben.

Interpelláció a Rédl ügybe.

BÉCS, jun. 3. A keresztény szocialista párt ma jegyezte be a negyedik interpellációt. Georgi osztrák honvédelmi miniszter az interpellációkra csak később válaszol, mert előbb adatokat kér a hadvezetőségtől.

—o—

Rédl ezredes orosz barátai.

PRÁGA, jun. 3. A rendőrség megállapította, hogy az utóbbi időben nagyon sok orosz tiszt fordult Prágában, ahol polgári ruhában sokat érintkeztek Rédl ezredessel.

A gyanus grófnő.

BÉCS, jun. 3. Az a grófnő, akit a Rédl ügyben gyanuba vettek, senki más, mint Török May grófnő, az erzsébeti alkirály felesége. A rendőrség megállapította, hogy Török May grófnőnek semmi köze sincs Rédlhez.

A trieszti sztrájk.

TRIESZT, jun. 3. A kikötőmunkások ma reggel ismét munkába álltak.

Az ütközők között.

TRIESZT, jun. 3. Tarazzer János rak-tármunkás két vasuti kocsit ütközője közé került, melyek a fejét szétronsolták. Azonnal meghalt.

Tűz egy hajón.

TRIESZT, jun. 3. A Génuból ma reggel ide érkező Concessione olasz hajón tűz támadt. A kár 230 ezer korona.

—«0»—

A svéd király látogatóban.

KOPENHÁGA, jun. 3. A svéd király tegnap délután a II. Oszkár páncéloskísérettel érkezett viszonzni a dán király látogatását. Keresztély király a hercegekkel a kikötőben volt a királyi vendég fogadtatására.

—«0»—

A spanyol kormányválság.

MADRID, jun. 3. A király Romanonezt újból megbizta a kabinetalakítással. Romanonez kijelentette egy újságíróknak, hogy a kabinet összetétele nem fog változni

—«0»—

Vasuti sztrájk Indiában.

FRANKFURT, jun. 3. Kalkuttából jelentik a Frankfurter Zeitungnak: A vasuti munkások szervezetének vezetési június 2-ára proklamálták az általános sztrájkot. Tegnap egész Indiában megbénult a vasuti forgalom.

—«0»—

A brüsszeli pör.

BRÜSSZEL, jun. 3. A tegnapi tárgyaláson, amely csak formális volt, az orléans hercegné jogi képviselője sürgősen kérte a törvényszéket, hogy rendeljen el zárlatot Lajos Fülöp herceg egész vagyonára és elsősorban a brüsszeli kastélyra és ugyanakkor mondja ki ítéletileg a hercegné jogigényét tartásdíjra, mert Fülöp herceg hosszú földkörüli utra indul. A törvényszék a kereset tárgyalására rövid határidőt fog tűzni.

Vasutassors.

TRIESZT, jun. 3. Kaucic János fékező egy kocsit akart lekapcsolni. Elcsuszott és a kerekek alá került, melyek derékban ketté szeltek. Meghalt. A szerencsétlenül járt vasutas 40 éves és 7 árvaat hagyott hátra.

—«0»—

A szerb—bolgár helyzet.

PÁRIS, jun. 3. A „Matin“ belgrádi levelezője ma beszélt Pasic miniszterelnökkel, aki felhatalmazta annak a közlésére, hogy a közte és Gesoff bolgár miniszterelnök között lefolyt tárgyalás eredménye a legnagyobb meglepetéssel a Szerbiát. Komoly tanácskozásuk során elintézték nagyon sok függő ügyet és a beható véleményesére kölesönös jóakarattal sok nagy nehézséget megszüntetett. Az újságíróknak arra a kérdésre, hogy ki van-e zárva a háború lehetőségére, a szerb miniszterelnök azt felelte, hogy amennyiben ezt emberileg előre lehet látni, háborús veszedelem többé nem forog fenn.

—«0»—

A két miniszterelnök.

SZOFIA, jun. 3. A bolgár távirati iroda a következő kommunikát teszi közzé: Pasic és Gesov miniszterelnökök ma Caribrodban összejöttek, hogy a helyzetről vallott nézeteiket kicseréeljék. A két miniszterelnök abban egyezett meg, hogy a négy szövetséges balkáni állam miniszterelnökei összejárnak annak megkísérlésére, hogy kölcsönös megegyezésre jussanak az összes szövetségeket érintő kérdésekben.

—«0»—

Román mozgósítás küszöbén.

BUKAREST, jun. 3. Az Adeverul ma feltűnő betűkkel a következő közleményt hozza:

Hogyha az összeköttetések a Balkán-szövetségesek között ismétlődni találnának, akkor Románia, mint autentikus forrásból jelenthetjük, elrendeli a mozgósítást.

—«0»—

Albánia déli határai.

ROMA, jun. 3. A Tribuna londoni tudósítója hiteles információk alapján jelenti, hogy közvetlenül a békeszerződés aláírása után a londoni olasz és francia nagykövet az aegaei szigetek kérdéséről és Dél-Albánia határaitól több hosszabb tanácskozást folytatott. Marquis Imperiali Cambon nagykövet irányában hangsúlyozta, hogy a nemzeti védelemből folyó elévülhetlen okokból Olaszország és Ausztria-Magyarország érdekében van, hogy a korfui esatona partvidéke Santi Quarantja és a Phedia-öböl között albán legyen. Az olasz nagykövet sajnálkozását fejezte ki a francia sajtó intranzigens magatartása fölött, mely egészen a görög érdekek oldalán áll. A francia sajtó magatartása nem felel meg egészen a francia kormány szándékainak, a francia kormány tekintettel van Olaszország méltóságának teljes megőrzésére. Angol politikai körökben e tanácskozásból azt a meggyőződést merítik, hogy a francia kormány nem gondol arra, hogy Ausztria-Magyarországnak és Olaszországnak a korfui esatona dolgaiban elfoglalni álláspontjával szemben akadályokat támasszon.

Szerb mozgolódás.

SZALONIKI, jun. 3. Két szerb tábornok, továbbá az athéni szerb követ és a belgrádi görög követ ide érkeztek.

Letartóztatott szerb tábornok.

BELGRÁD, jun. 3. Stefanovic szerb tábornokot, akinek jelentős része volt Drinápoly bevételeiben, letartóztatták. A tábornok váratlan letartóztatásának az az oka, hogy ellenezte a Bulgáriával való háborút, ami miatt a harcias pártnak sikerült kivinni Pasicnál, hogy a generálist fogságba vessék.

—«0»—

Törökország leszerelésre készül.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 3. Izzed pasa fővezér Hademköjéből ideérkezett és hosszasan tanácskozott tegnap délután Mah mud Sefket pasa fővezérrel. Ezen a konferencián a leszerelésről volt szó és azt is elhatározta a porta, hogy a Dardanellekből és a szmirnai kikötőben eltávolítja a robbanó aknákat.

Török tiszték bankettje Szófiában.

SZOFIA, jun. 3. Az itt fogvatartott török tiszték a békekötés megünneplésére bankettet rendeztek.

—«0»—

Kiamil pasa üldözése.

KONSTANTINÁPOLY, jun. 3. Kiamil pasa ideérkezése — Kiamil Szmirna felé volt utban, de itt kellett kikötnie, mert a szmirnai kikötőbe való behatolás veszélyes volt — incidenst idézett elő. A katonai hatóságok felszólították Kiamilt, hogy Konstantinápolyt azonnal hagyja el és lakását rendőrökkel őriztették, kik nemcsak magán embereket, hanem az angol és francia nagykövetség dragománjait is akadályozták Kiamil pasa meglátogatásában. Csak a kormánytól tett panasz után kaptak a diplomáciai funkcionáriusok engedélyt Kiamil meglátogatására. Kiamilnak végül megengedték, hogy Arif Hikmet pasa volt minisztert, Abdul Hamid vejét, valamint rokonokat meglátogasson.

—«0»—

Szakképzett varrónő

magyar-német nyelvismerettel üzletbe, vagy állandó munkára ajánlkozik.

Cím a kiadóhivatalban.

Valódi brünni szövetek

az 1913. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes térfiruhához 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K-ért, szintegy felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamgarnt, női kosztüm szöveteket stb. gyári áron küld, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök a melyeket a magánnevű élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyáripiacra rendel meg, igen jelentékeny. Szabott, legolcsóbb árak. Óriási választék. Mintáit, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árúban.

TŐZSDE.

	Jun. 2 zárlat	Mai árf. 1/4 óra
Budapesti Értéktőzsde.		
Magyar hitelrészvény	821.50	820.50
Osztrák hitelrészvény	624.50	621.—
4%-os koronajáradék	82.—	82.—
Osztr.-magy. államvasut	717.—	715.—
Jelzálogbank	429.—	430.—
Leszámitolóbank	516.—	516.—
Hazai Bank	283.—	283.—
Magyar Bank és Keresk. R-T.	552.50	552.—
Rimamurányi	707.—	705.—
Salgótarjáni	759.—	754.—
Közuti Vasut	652.—	650.—
Városi Villamos	368.—	368.—
Adria	549.—	—
Déli Vasut	126.50	—
Magyar Cukoripar	2845.—	—
Rizsgyár	3050.—	—
Budapesti Gabonatőzsde. (50 kilogrammonként.)		
Buza áprilisra	—	—
Buza májusra	—	—
Buza októberre	11.48	11.53
Rozs 1913 áprilisra	—	—
Rozs októberre	9.43	9.42
Tengeri májusra	—	—
Tengeri júliusra	8.09	8.07
Tengeri augusztusra	8.17	8.16
Zab áprilisra	—	7.13
Zab októberre	8.45	8.42
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	625.—	626.—
Magyar hitelrészvény	818.—	819.—
Osztrák magyar államvasut	717.50	719.—
Déli Vasut	126.70	125.50
Alpesi	973.50	972.—
Skoda	845.—	842.—
Osztr. koronajár.	83.15	—

Fiumei és trieszti értékek:

Legutóbbi kötések átlagárát.

Fiumei 4%-os kölesönkötv.	92.—
Banca Fiumana	650.—
Fiumei Kereskedelmi Bank	295.—
Fiumei Népbank	112.—
Litorale Bank és Takaréksz.	240.—
I. Horvát Takarékpénztár	6100.—
„Indeficienter“ tengerhajóz.	500.—
Magyar-Horvát Gözhajótárs.	1400.—
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100.—
Orient tengerhajózási társ.	1300.—
Ált. Forgalmi r. t. régi	1900.—
„uj	1800.—
Magyar Olajgyár	202.—
Austro-Americana	292.—
Navigazione Libera Triest	643.—
Osztrák Lloyd	584.—
Stabilimento Tecnico	9850.—
Ampelea Szeszpároló Rt.	436.—
I. Trieszti Rizsgyár	717.—
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	431.—
Spalato Portland Cement	396.—
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	891.—
Riunione Adriatica	3910.—

Kifünő hegedű

olcsón eladó.

Via Fratelli Branchetta 1. I. em.
Egy tisztességes

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

Abbáziai furcsaságok.

TENGERPARTI ROKONSÁG.

Abbázia, jun. 3.

Abban a hotelben, ahol laktam, egy szőke molett hölgy volt a szoba-szomszédom, a kivel az étkezésnél is egymás mellett ültünk. Amikor első ízben vettem részt a közös étkezésen, illedelmesen bemutatkoztam a szomszédaimnak, amire szőke szomszédnőm azt felelte: *rokonom* — és rámutatott a másik oldalon ülő fekete urra, akinek erre szintén bemutatkoztam.

Pár nap alatt nagyszerűen megszoktam, hogy a koszt rossz és aludni nem lehet, mert mellettem a szőke szomszéd fél éjszaka nevetgált a rokonával. Ebbe a barátságos idyll-be négy nap múlva az hozott változatosságot, hogy délben a szőke szomszédnőm azt mondotta: *rokonom* és rámutatott egy újonjra, aki mellette ült és akinek hamar bemutatkoztam. A régi rokon már nem volt ott. Három hét alatt még kilenceszer ismétlődött, hogy szőke szomszédnőm a rokonait változtatta, mindannyiszor nem tudtam aludni, mert szőke szomszédnőm egész éjszaka nevetgált a rokonával.

Három hét múlva egyszer, mikor nem ült rokon a szomszédnőm mellett, azt mondta a szőke hölgy délben a leves és hus között:

— Milyen szép idő van.

— Csakugyan — feleltem, rosszat gyantva.

— Jó volna Velencébe menni. Nem jönne velem — folytatta mosolyogva. Ugy utaznánk, mintha a rokonom lenne.

(Márk.)

— Magyar vállalat Abbáziában. Örömmel látjuk, hogy a legutóbbi időben igen nagy számmal telepedtek le Abbáziában magyar kereskedők és vállalkozók, akik szorgalmas munkával igen szép megélhetésre tettek szert. Meg kell vallanunk, hogy az abbáziai hatóság mindenkor a legelőzékenyebb magatartást tanúsította ezekkel a magyar letelepültekkel szemben, akiket ok nélkül sohasem zavart. Mint értesülünk, újabbban ismét szaporodott egygyel az abbáziai magyar vállalatok száma. A Stefania-hotel vezetője ugyanis, hogy a tulajdonát képező Lajos Viktor-fürdő vizeit kellőleg kihasználhassa, hatalmas gőzmosodát alapított, a mely már meg is kezdte működését. Habár 2 évvel ezelőtt alakult már egy gőzmosoda Ikában, mely azóta sok viszontagság után már esőbe is került, reméljük, hogy ez a magyar vállalkozás mégis sikerrel fog járni.

ABBÁZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Albrecht Kornél Pozsony	Persich
Aigner Karoline Füzesabony	Szegő
Akacie Péter Zadar	Stern
Bischitz Miksa dr. Budapest	Márkus
Bodnar Ignatz Budapest	V. Jeanette
Braun Rózi Gyöngyös	Szegő
Braun Klára Gyöngyös	Szegő
Barabás Lajos Korneuburg	Offizk.
Bokor Ernő Gyula	Bristol
Beck Carl Berlin	Habsburg
Bradaszka Max Laibach	Habsburg
Bányai László Nagykőrös	Grossitz
Cosulich Tito Trieszt	Grand H.
Donbrowsky Henrich Wien	Grand H.
Dobó Géza Szakácsi	Riviera
Dürfeld Heinrich Krakó	Hammer
Dissaner Anna Grác	Royal
Edelmann Johannes Fürth	Steinacker
Erich Martin Graz	Lokey

Edelmann Heinrich Grác	Posthorn
Foltin Alfréd Wien	Posthorn
Ferency Zoltánné Füzesabony	Szegő
Feszl-Kovacic Gusti Wien	Schalk
Gurin Marié Moskva	Neptun
Gföller József Grác	Royal
Gombos Miklós Budapest	Habsburg
Güttler Gusztáv Wien	Mignon
Gottlieb Dávid Wien	Wienerh.
Gosz Waldemar Cassel	Wienerh.
Gál G. dr. Aszód	Schalk
Grosz Pálné Budapest	Zotter
Gyarmati Mariska Budapest	Márkus
Hermann Jetty Wien	Giselina
Hörmann Karl Wien	Lokey
Hubert Gyula Budapest	Szegő
Haubeti Elza Lodz	Riviera
Hofinger Carl Scheibs	Wienerh.
Heisler Myrton Budapest	Habsburg
Hesse Albin Teschen	Vidakovits
Hahelt Sofie Nürnberg	Grand H.
Jokbson Stefan Polen	4 Jahreszeit.
Kacena F. Karlin	Nehaj
Klein Géza Zágráb	Bristol
Konrad Péter Berlin	Grand H.
Lukovski Stefan Sosnovice	P. Scheller
Marek Martha Wien	Vidakovits
Madarász Ilona Nemes-Vid	Schalk
Madarassy-Beck Marcell báró Bpest	Stef.
Mellich Leopoldine Wien	Vermes
Nádas Paula Wien	4 Jahresz.
Pumbasz Lázár Szabadka	Grand H.
Petrovic Anna Sarajevo	Neues K.
Pohorce Korytko Suchodol	V. Augusta
Pete Gebhard Emma Kossuthfalva	Szegő
Price Róza Wien	Wienerh.
Polakovics Ágnes Srotoaka	Mahler
Postnikoff Anna Moskva	Neptun
Polansky J. Trebici	Liburnia
Reichler Jenny Wien	Hammer
Rischany Max dr. Brünn	Habsburg
Reiner Márkus Budapest	Habsburg
Schmadran Jacob iWien	Royal
Scherer Adele Grác	Royal
Steffek Heinrich Böhmen	Posthorn
Stemmer Olivér Budapest	Vasanska
Schirmer Kaethe Cassel	Wienerh.
Schimatzek Jenny Scheibs	Wienerh.
Scherpner Róza Zágráb	Bristol
Stern Mór Szabadka	Grand H.
Stadler Zsigmond Budapest	Grand H.
Shotzky Alphonz dr. Wien	P. Scheller
Stiglie M. Trieszt	Grand H.
Stern Samuné Budapest	Zotter
Stingl Gunda Nürnberg	Antoniushof
Stingl Gunda Nürnberg	Grand H.
Trawinski Erasmus Pétervár	P. Scheller
Villiams Georg Ostrau	Grand H.
Vinesuti Aline Sarajevo	Neues K.
Vámos Soma Budapest	Riviera
Vesely Frant Rohdanez	Vidakovits
Winkelmayer Franz Troppau	Antoniushof
Wellibil Ludovika Budapest	Szegő
Weisz József Wien	Lackner
Weindel Gusztáv Brassó	Habsburg

—«O»—

Marino szálló Lido-Venezia

(az Excelsior mellett).

Nagy étteremmel. — Modern kényelemmel.

— Mérsékelt árak. — A penzióba fürdőkaminn használata is bele vehető.

Vianelli A. tulajd.

LIDO PENSIO Abbaziában

A Súdstrandon a legyobb magyar otthon. Kérjünk prospektust (Budapest a „Rémi“ szálló portásánál is kapható.) Legmérsékeltőbb árak Kitünő konyha, gyönyörű szobákak.

Lido - Venezia

SPLENDID-HOTEL

(Villa Principessa Giovanna.)

Elsőrangú szálló 100 szobával. — Kitünő konyha. — Penzió 11-15 lira. ::

—«O»—

Hotel Pilsen Meublé

110 szobával 3 lirától személynként. Lift, fürdők.

Motocésónak

Caprani G. tulajd.

Hungária szálló

Lido - Venezia.

Elsőrendű új szálló. Lift, fürdőszobák stb.

Magyar és francia konyha. Kitünő italok.

: PENZIÓ 10 LIRÁTÓL FELJEBB. :

Velence

San Marco szálloda

(Campo S. Luca).

Modern berendezés. — Fürdők. — A génuai

kiállításán dícsérő okmányokkal kitüntetve.

SZOBÁK 2 és fél LIRÁTÓL FELJEBB.

Tengeri fürdő Lusinpiccolo Cigale

Strand-Hotel és Bellevue penzió

- Cigale -

Minden kényelmet biztosító elsőrangú családi otthon. Magyar ház. Prospectus.

CIRKVENICA.

Therapia pavillon.

Elsőrendű kávéház. Kitünő italok fagylalt, hideg felvágott stb. Olcsó árak.

Hutter Ferencz

a fiumei De la Ville volt főpincére.

Legalkalmasabb bevásárlási forrás

mindennemű vászon, kézmű, függöny női és férfi konfekció árakban. (Heti vagy havi részletfizetésre)

Alessandro Roth

Fiume Via E. De Amicis 9 I. em. Telefon 15-65

Mindenes leány

ajánlkozik kis családhoz. Levelek „MAGYAR LEANY“ jellegével a kiadóba kéretnek.

KÖZGAZDASÁG.

«0»

+ Árubiztosítás az államvasutakon.

A szállító közönség érdekeinek legfokozottabban mérvben való megóvása, valamint a leggondosabb kezelés és szállítás mellett is bekövetkező hiányok, sérülések és elveszésekkel keletkező károsodások kártalanítása céljából a magyar királyi államvasutak a kereskedelmi miniszter intézkedése folytán, úgy a saját, mint a kezelésük alatt álló h. é. vonalain feladásra kerülő gyors- és teherárúk, valamint élőállatoknak az egész szállítási útvonalra való biztosítására az Európai áru- és podgyászbiztosító r. társasággal szerződést kötött, mely szerződés alapján igen esekély biztosítási díj lefizetése ellenében a nevezett társaság a biztosítottak teljes kárát a biztosítási összeg határáig megtéríti.

Ez az árubiztosítás az összes vasuti állomásokon fog történni, tehát a fiumein is. Kiterjed a biztosítás a feladásra kerülő árukra és élőállatokra. A biztosítás kártalanítási kötelezettséggel is jár elveszés, hiány vagy sérülés esetére.

A biztosítás úgy történik, hogy a rakományoknál árubiztosítási bélyegeket helyeznek el. Az áruk után értékük szerint Magyarország, Ausztria, Bosznia, Hercegovina, Németország és Svájc területére az alábbi biztosítási díjak fizetendők: 100 koronáig 10 fillér, 300 koronáig 30 fillér, 500 koronáig 50 fillér, ezer koronáig 100 fillér, ötezer koronáig 500 fillér.

A zágrábi üzletvezetőség, illetve a fiumei állomásfőnökség már legközelebb plakátokon tudatja a közönséggel az árubiztosítás bővebb részleteit.

Ez az árubiztosítás régi óhaja volt az ország összes kereskedőinek. Különösen a kereskedők egyesülete ebben a kérdésben többször összeköttetésben állott a kereskedelmi miniszterrel, amely most végre is a külföld mintájára érintkezésbe lépett az európai áru- és podgyászbiztosító részvénytársasággal s azzal a szerződést megkötötte.

A vasutak a kezelést végzi csupán, míg a biztosítási összeget a biztosító társulat fizeti. Az újfajta árubiztosítás életbeléptetési ideje még nincs precízírozva, ez akkor fog megőrténni, amikor már a közönség a biztosításnak ezen módjáról kellőleg tájékozva lesz.

— Külső kereskedelmünk. A statisztikai hivatal ma teszi közzé az adatokat a magyar birodalom külső kereskedelméről április hónapban és egyúttal az év első négy hónapjában összehasonlítva az előző év megfelelő időszakával. E szerint, bár kereskedelmi mérlegünk még mindig passzív, a múlt

évhez képest mégis határozott javulást mutat, aminek oka inkább behozatalunk esőkenése, mint kivitelünk nagyobbodása, ami gazdasági szempontból tekintve nem éppen a legörvendetesebb jelenség. Fogyasztóképességünk esőkkenésével nem áll arányban termelésünk és kivitelünk fokozása. Az év első négy hónapjában árumérlegünk 63.5 millió koronával, Ausztriával szemben pedig 65.6 millió koronával passzív, míg tavaly 131.8 millió koronával, illetőleg Ausztriával szemben 99.4 millióval volt passzív. Ez az eredmény onnan van, hogy az idén kivitelünk a tavalyi 547.7 millióval szemben 551.7 millió koronát tett, amelyből Ausztriába 375.6 millió korona értékű árut vittünk ki. Behozatalunk az év első négy hónapjában a tavalyi 679.5 millió koronával szemben 615.3 millió koronát tett, amely összegből Ausztriából való behozatalunkra 441.1 millió korona esik. Behozatalunkban, mint mindig, a textilipar képviseli a legnagyobb értéket, vagyis 134.6 millió koronát, amely összegben Ausztria 127.8 millió koronával részesedik. Behozatalunk bőr- és bőráruból 38.8 millió korona, ebből 33.8 millió korona Ausztriából. Emelést érdemlő behozatalunk volt még hordóborból 7.4 millió korona értékben és tengeriből 7.8 millió korona értékben. — Legfontosabb kiviteli cikkeink ezúttal is a gabonamű és a liszt, mely utóbbiból kivitelünk 66.1 millió koronát tett, amiből 57.2 millió értékű Ausztriába ment. — A vágó- és igásállatok kivitele a múlt évhez képest nagyobbodott, mert tavaly az év első négy hónapjában, 76.8 millió koronát tett ki, míg az idén 96.2 millió koronát. Homok- és kristálycukorkivitelünk a tavalyi 3.1 millió koronáról 30.7 millió koronára emelkedett, míg a finomított cukor 4.7 millió koronáról 6.4 millió koronára.

VENEZIA

HOTEL PENSION VENIER

San Marco Ponte Goldoni. Szobák 2 1/2 lirái, teljes ellátás napi 8 lirától feljebb. Német kiszolgálás.

VELENCE

Bonvecchiati szálló

a Szt. Márk-tér közelében. Villanyvilágítás lift, gőzfűtés, fürdők, nagy éttermek.

— Teljes penzió napi 10 liráért. —

A kinek eladó **használt butora van** vagy **olcsón akar butort venni** (részletfizetésre is) forduljon bizalommal

HERSKOVITS S. butorkerekedőnél

Via G. Parini 6. szám.
Telefon 12-03 szám.

APOLLO SZINHÁZ

Igazgató: TROPFAUER ÁRMIN
Via Alessandro Volta 6 (A De la Ville és az Imperial szálló közötti utcában).

Junius 1-től 15-ig

Szenzációs műsor!

Hofer Miksa rögtönző énekes. — The Retlas tánckettős. — Goltz Giza orosz táncosnő. — Hildelgard szkecs és az összes szerződött műerők fellépte.

Előadás után
kabaré szabad bemenettel.

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

„Bonavia” szálló

Via Edm. De Amicis 4.

Mindkét szállóban kitünő konyha és árnyas kertek. Fajborok és köbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Magyar soffőr és szerelő

jo kiképzéssel ajánlkozik. Cim a kiadó-hivatalban.

«0»

Hattyu gőzmosóda

Fiume, Via Acquedotto 2 sz. (Kucich ház) fiókot nyitott a Via Goldoniban (a Dubravčić házban). Kifogástalan szép gallér, kezelő ing- függöny- és bluztisztítás klór nélkül. Gyors kiszolgálás. Telefon 9-88. Tisztelettel

Bredár Lajos.

MERCEDES

Az autók királya!

— Bárdi r. t. —

Budapest VI Lehel-utca 25 sz.

Városi üzlet: V. Mária Valeria u. 1.

Dunántuli fiók: **GYÖR.**

ADRIA szálloda és étterem

Adamich - utca

Tulajdonos: DE NEGRI TRANQUILLO

Kedvelt találkozóhely

A városcentrumában, a hajóállomások közelében villamos vasuti megállóhely. Pompás kilátás a tengerre. Kényelmes és elegáns szobák, fürdők villanyvilágítás, mérsékelt, áruk.

Kitünő német és olasz konyha.

A legjobb dalmát és házi borok, állandóan friss sör.

LIDO-VENEZIA

CASA VENIER

a „Hungaria” szálló mögött.

Szép tiszta butorozott szobák jutányos áron 1-perenyire a hajóállomástól és a nagy fürdőintézetétől. Villanyos világítás.

„Mercur” kávéház

az indóházzal szemben.

Egész éjjel nyitva. - Amerikai billiárd. - Figyelmes kiszolgálás.

Tulajdonos: ZAGORC FERENC

PAPETTI

Umberto és Demetrio cég

értesíti nagyrabecsült vevőit és a mélyen tisztelt közönséget hogy a Calle del Tempio és a Via G. Simonetti sarkán levő saját helyiségeiben június elsején

új kézműáru divat- és konfekció- üzletet nyitott,

melynek elsőrendű gyárákból származó, teljesen újonnan beszerzett, nagy választékára a vásárló közönség szives figyelmét felhívja.